

pravljeno na daljši boj proti stavkarjem. V Zagrebu izhajajo samo „Zagrebske Novine“ na štirih straneh. V tem listu so zastopana vsa uredništva v Zagrebu.

Divji prašiči delajo okoli Podčetrtka in Sv. Eme našim kmetom ogromno škodo. Nekaterim posestnikom so ugonobili ves krompir, koružo in druge pridelke. Okrajno glavarstvo je sicer o tem poučeno po številnih pritožbah, a ničesar ne ukrene. Stiri leta se že klatijo čede črede teh zverin v omenjeni okolici in lovski najemnik, znani jadžji baron Zupano jih noče postreljati. Tudi človeška življenja so večkrat v resni nevarnosti — Dostavek uredništva: Dokler bodo liberalci in socialisti imeli vlado v rokah ne bo boljše. Saj je liberalni poglavar, predsednik deželne vlade za pol meseca skrajšal čas, ko so se smeli streljati zajci.

Kmetički mož od Sv. Stefana nam piše: Ko smo epoidno udeleženci začeli skupno moliti angeljsko sloščenje, so samostojneži že takrat nameravali z nasikom. Ko pa slišijo molitev, pa so se odstranili z besedami: Farji in farski podrepniki molijo. Bežimo proč! In šli so k Habjanovim litrom. Krčmarja Habjana pa xprašam: Kdo ti je znosil tvoje bogastvo skupaj? Romarji sv. Roka in ostalo krščansko slovensko ljudstvo. Kdo te je izkopal iz blata? Pristaši Kmetске zveze smo bili tisti. A danes ti povemo: Daleč, daleč se bomo izognili hiše v Smarju, v kateri si napadel s svojimi pijanci mirno krščansko ljudstvo. Tudi vola in bike kupuj odslej samo pri tvojih samostojnežih. Vsi, pa ki smo ostali zvesti krščanski mežje, bomo širili Kmetске zvezo, t. j. našo krščansko stranko.

Slovenske gorice. V izvestjih dunajske zemljepisne dražbe, letnik 1919 je izšel znanstven spis o naših Slovenskih goricah. Iz tega spisa posnamemo sledeče zanimive stavke: St. 264. Kdor hoče umno svinjerejo praktično študirati, naj gre učiti se k slovenski kmetiji. St. 271. Vojna je že pokazala spremembe, katerih posledice ni mogoče preceniti. Vojna ni le ustavila delovanja nemških obrambnih društev, ampak je tudi slovenskega kmeta obogatila (?), tako da nemški meščani, n. pr. ogroženega Sv. Lenarta ne bodo mogli z njimi tekmovali, kedar bode šlo za pridobivanje ali ohranjanje sveta potom dedvanja, ali nakupovanja. Vrhutega pa imajo nemški posestniki veliko manj okrok kakor slovenski. St. 270. Tu ob južni železnici so delovali Slovenci, katere je z veliko vneto vodila pod vlado škofa Napotnika čisto slovenska duhovščina, izredno živahno na tem, da napravijo zvezo s St. Iljem, njihovo glavno trdnjavo. Tudi na tem mestu bodi omenjeno, da ima glavno zaslug za ohranitev in okrepitev nemštva v teh krajih tiho delujoča „Südmark-a“. Te ugotovitve nemškega znanstvenika velja zapomniti!

Na najlepša knjiga za sv. postni čas je „Marija, Zalostna mati.“ Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor v Mariboru. Ta knjiga je primerna za vsakogar, zlasti za krščanske mladenke in matere, da jo čitajo in premišlujejo vsak dan, posebno pa ob petkih v postu. Mirno lahko trdimo, da je enako dobrih knjig, kakor ta le malo med ljudmi. Dobi se pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane s poštnino vred 7 K. Krščanske mladenke, krščanske matere — sežite po tej izborni knjigi!

Bralno društvo na Ponikvi je imelo preteklo nedeljo popoldne svoj redni občni zbor. Domači gosp. župnik je kot predsednik poročal o delovanju društva, omenil težave, ki jih je društvo imelo. Blagajnik in tajnik g. Zličar nam je podal poročilo o književnem in denarnem stanju, ki je prav povoljno. Daljši nagovor je imel poslanec Vesenjak, ki je povdarjal važnost strokovne in srčne izobrazbe in kazal na domačih vzgledih korist prave izobrazbe. Bralno društvo ima pod vodstvom domačega vnetega organista prav izboren fantovski tamburaški zbor. Sedaj pripravljajo fantje in dekleta tudi močan pevski zbor. V prisrčnih besedah je mladino pozdravil tudi domači župan Vrečko, g. kaplan pa je pridno vpisoval in bodril za pevski zbor. Vneti blagajnik g. Zličar je imel mnogo posla z vpisovanjem udov, večinoma fantov in deklet. Odbor društva se je spopolnil in sklenilo se je prirediti več poučnih in zabavnih prireditev. Lahko rečemo: med mladino v Ponikvi živi in deluje krepko naprej Slomšekov duh.

Tretje predavanje g. dr. Toplaka o „higijeni naših žen, mater in otrok (higijena otrok)“ se vrši v soboto, dne 31. t. m., zvečer v mali dvorani Nar. doma. Uljudno vabimo naše žene in odrasla dekleta. — Mariborsko slovensko žensko društvo.

Ženska zveza v Celju priredi v nedeljo, dne 1. svečana, ob treh popoldne shod v vrtni dvorani pri „Belem volu.“ Članice, kakor tudi še nečlanice, ste uljudno vabljene, da se v obilnem številu udeležite tega važnega shoda!

Okrajni Solski svet v Prekmurju je imel sejo dne 24. t. m. Nastavljali so se učitelji.

Posiljatve iz Amerike. Chicago, Ill. 1. 20. Slavno uredništvo! Kot zastopnik pošiljatve zabojev, katero vodi Slov. Narodna Zveza s sedežem v Clevelandu, Vam poročam, da sem sprejel in odposlal iz Chicago 147 zabojev, naslovljene v razne kraje Jugoslavije. Med temi je 20 zabojev za Spodnje-Stajersko in Prekmurje. Priložim imenik, ako ga blagovolite obelodaniti. Pripomnim, da so to zaboji, ki so bili odposlani skozi moje roke iz Chicago. Rojaki, ki imajo sorodnike po drugih mestih Združenih držav, lahko ravnotako pričakujejo kake pošiljatve ter bodo pozneje vsi obveščeni. Z odličnim spoštovanjem Ivan Gottlieb, zastopnik za Chicago, rodom iz Mozirja v Sav. dolini. — Imena prejemnikov (v oklepajih imena pošiljateljcev): Mihael Vozlič, Ljutomer (Alojzij Stainko, Chicago); Martin Omerzel, Zdole 65, pošta Videm pri

Krškem (Jožef Omerzel); Neža Sikošek, Koprivnica (Frančiška Sikošek); Julijana Bohinec, Vešiča, pošta Ljutomer (Mike Bohinec); Franc Zavrtnik, Kamensčak 91, pošta Ljutomer (Andrej Potočnik); Kat. Zadravec, Vešiča, Ljutomer (Frank Zadravec); Jožef Dijak, Stročja vas 12, Ljutomer (Jožef Dijak); N. Simonček (2 zaboja), Koprivnica 36, pri Rajhenburgu (Katy Simonček); Anton Misja, Ljutomer (Adolf Misja); Jožef Čačovič, Belatinci, Prekmurje (Marija Čačovič); Ana Savnik, Dolenja vas 47, pošta Videm ob Savi (Louis Savnik); Terezija Škafar, Crensovi, Prekmurje (Martin Žižek); Ana Mataič, Crensovi v Prekmurju (Ivan Čurič); Franc Vörös, Nadlica, pošta Törnische, Prekmurje (Jožef Cseh); Agnes Haingl, Crensovi, Prekmurje (Frank Haingl); Ter. Schvajger, Katzenbach, pošta Sv. Lovrenc (Jožef Kraner, Bayard, New-Mexico); Ana Tompa, Crensovi v Prekmurju (Ivan Tompa, Chicago); Zenko Marko v Crensovcih 16, Prekmurje (Zenko Marko); Martin Jevšnik, Pleterje 30, pošta Videm ob Savi (John J. Kerstnik).

Urad oblastne zaščite dece in mladine za Slovenijo in Ljubljano se je preselil iz svojih dosedanjih prostorov v deželnem dvorcu v poslopje deželne vlade na Bleiweisovi cesti št. 10, II. nadstropje, sobi št. 18 in 19. Zaradi preselitve ne sprejema strank do dne 24. t. m.

Organizirajte pri vsaki cerkvi prodajo naših listov: „Slov. Gospodarja“ in „Straže“. Nekateri lože dajo sproti 60 vinarjev, nego skupaj 24 K. Prodaja listov je popolnoma prosta. Razprošajalci pa se poleg tega zaslužijo lepe svote. Pišite upravništvu „Slov. Gospodarja“.

Razgled po svetu.

Pretrgana sleparija. Meseca decembra l. l. je prišla k župniku v Döblingu na Dunaju neka mlada dama zelo prijetne zunanosti ter se je predstavila kot Stefanija Bildl, uradnica za preskrbo. Povedala je, da je pooblaščená od švicarske misije, da zbere otroke revnih staršev, ki bi šli v Svico. Spraviti namerala skupaj cel vlak otrok ter jih spremiti v Svico, koder bodo preskrbljeni pri dobrih ljudeh. Dama je nastopala zelo samozavestno, poznala je vse tozadevne razmere. Stvar so razglasili po šolah, sklicala je celo roditeljski večer, da pojasni celo zadevo staršem. Zanimanje je bilo velikansko. Slednjič je rekla, da je treba plačati od vsakega otroka 40 K. Tako je zbrala nad 10.000 K. Dne 29. decembra bi imel odrediti vlak, takrat je pa rekla, da pojde radi prometnih težav ta vlak se le dne 5. januarja. Ker pa tudi takrat ni bilo za odhod še nobenih priprav, so damo naznanili policiji, ki jo je zaprla. Rekla je, da je nevesta bivšega častnika generalnega štaba Aleksandra pl. Moussing Musel in da je vse to delala z dobrim namenom po navodilu svojega ženina. Ker pa dotičnega ženina ne morejo najti in je sploh negotovo, če res obstoji, so talentirano damo vseeno pridržali v zaporu.

Španska bolezen na Japonskem. Na Japonskem grozno razsaja španska bolezen. V glavnem mestu Tokio je zbolelo 200.000 oseb. Vsak dan umrje okrog 1700 na tej grozni bolezni.

Po Dunaju in Budimpešti tudi grozno razsaja španska. Na Dunaju je pri obolelih na španski 10% smrtnih s pljučnim vnetjem.

Pozor! Novi občinski volilni red.

Novi volilni občinski red določa v bistvenih točkah sledeče:

- 1. V občinah se odpravijo razredi, volitev je splošna in tajna.
- 2. Aktivno volilno pravico (pravico voliti) ima vsak moški, ki je dopolnil 21 let, stanuje v občini vsaj dva leti, javni nameščenci pa, ki bivajo v občini od 1. januarja. Ženske imajo aktivno volilno pravico, (pravico voliti) če so stare 21 let, če imajo osem razredov ljudske šole, ali meščansko šolo, ali štiri razrede srednje šole, ali da so samostojne gospodinje. Ženska voli tudi, če je mož odsoten ali pa da ona gospodari v imenu svojih nadoletnih o rok.
- 3. Pasivno volilno pravico (pravico izvoljen biti) imajo oni, ki zadoste točki 2 in so dopolnili vsaj 24. let.
- 4. Kdor je bil kaznovan vsled verižništva in nekaterih drugih pregreškov, nima nobene volilne pravice.
- 5. Kdor sodeluje pri občinskem referatu (tajnik, občinski sluga) ne more biti izvoljen, pač pa sme voliti.
- 6. Voli se osebno in na volišče mora priti vsak, drugače se kaznuje. Voli le oni, ki v občini stanuje.
- 7. Redovnice nimajo nobene volilne pravice.
- 8. Občine do 500 prebivalcev, volijo 10 odbornikov, do 2000 volijo 16, do 5000 volijo 24, od 5000 do 10.000 volijo 32, nad 10.000 občanov volijo 40 odbornikov. Vedno se voli ravnotoliko namestnikov kot odbornikov.
- 9. Volitve se vršijo po proporenem volilnem redu.

10. Stranke postavijo volilne liste. Vsak kandidat sme biti le na eni volilni listi, ki jo mora sam lastnoročno podpisati in se s tem obveže, da izvolitev sprejme. Ravno to velja tudi o namestnikih. V slučaju, da je kdo kandidaturu sprejel in noče izvolitve sprejeti, tedaj izgubi volilno pravico za tri leta. Kdor podpiše eno listo, ne more podpisati kakšne druge, ako podpiše je kaznovan.

11. V kandidatni listi je lahko vsak četrti kandidat ženska, ki ima volilno pravico, in je stara 24 let.

12. Voli se samo kandidatne liste, ravnih kandidatov se ne sme mešati, sicer je volilni listek neveljaven.

13. Na dan volitve je vsak alkohol v občini prepovedan.

Opomba. Opozarjamo vse naše pristaše, ki se že mogoče podpisali kako volilno listo, ki so jim jo usilili: samostojni, liberalci in socialisti, naj svoj podpis prekličijo in podpišejo volilno listo kandidatov Kmetске zveze. Ta preklic se mora izvršiti sedaj takoj, ko se je objavil volilni načrt, pozneje bi bilo prepozno. Pristaši Kmetске zveze, le v volilni boj za kandidate Kmetске zveze!

Celje. Dne 26. t. m. se je oženil načelnik celjskega orlovskega okrožja brat Jožef Pišek z gđc. Marijo Flajs iz Zalca. Delavnemu in odločnemu kat. možu želimo obilo sreče v novem stanu!

Celje. Tečaj za celjsko okrožje se vrši od sobote, dne 31. t. m., do dne 2. februarja. Vsi udeleženci se naj zberejo v soboto ob osmih zjutraj pri „Belem volu.“ Vadile se bodo predvsem vaje za mariborsko prireditve. — Od 3. do 6. februarja je tečaj za Orlice celjskega okrožja. Zbirališče: dvorana pri Belem volu.

Kršč. slov. organizacija v Sloveniji: Dragi bratje! Kakor vam je znano, se je tudi v našem Prekmurju začela razvijati orlovska organizacija. Kakor veste, je začetek povsod težek in lahko si mislite, kako težek je pa pri nas, kjer ljudstvo sploh ne pozna nobene izobrazbe. Da se temu nekoliko odpomore, smo sklenili bratonski Orli, da ustanovimo tu pri nas čitalnico, ker pa čitalnica brez knjig ne more obstojati, se z zaupanjem obračamo na Vas in Vas prosimo, usmilite se nas in nam pošljite vsaj vsak odsek, ako je mogoče, vsaj po eno knjigo leposlovne vsebine. Z orlovskim pozdravom! Bog Vas živi! Pošljite na naslov: Orlovski telovadni odsek Bratonci, pošta Beltinci, Prekmurje.

Prireditve.

Maribor. Jugoslovanska Strokeva Zveza, skupina služkinj, priredi v nedeljo, dne 1. svečana v Flosarski ulici št. 4 gledališko predstavo „Lurška pastirica.“ Začetek ob štirih popoldne. Predprodaja vstopnic v soboto od treh naprej in v nedelje od 9. do 10. ure dopoldne.

Zrkovci pri Mariboru. Naša požarna bramba priredi dne 1. februarja v gostilni Roiko na Spodnjem Pobrežju svoj bal. Začetek ob treh popoldne. Vstopnina v predprodaji 3 K za osebo, pri blagajni na dan prireditve 4 K za osebo. Svira lastna godba. Za mestne obiskovalce je na razpolago ob 5. uri popoldne voz pri gostilni „Andrej Hoffer“ pri Sv. Magdaleni. Za mnogoštevilen obisk prijateljev naše požarne brambe iz mesta in okolice prosil uljudno — načelnstvo.

Slivnica pri Mariboru. Izobrazovalno in bralno društvo v Slivnici pri Mariboru priredi v nedeljo, dne 1. februarja, popoldne po večernicah, ljudsko igro „Deseti brat.“ Sodeluje tamburaški zbor iz Hčč. Ker se predstava vrši po znižani ceni, se vabi cenjeno občinstvo od blizu in daleč k najboljše udeležbi. — Odbor.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo in Dekliška Zveza vabita na društveno prireditve dne 2. svečana 1920 v Slomšekovi dvorani. Nastopi tamburaški in pevski zbor, uprizori se dekliška igra „Večna mladost in večna lepota“, fantje pa podajo nekaj šaljivega. Začetek točno ob treh. Sedeži so po 8, 6 in 4 K. Prosta zabava s tamburanjem in srečelovom se vrši pri g. Jurešu.

Markovci. Na Svečnico priredi otroci Marijinega vrtea v Markovcih popoldne po večernicah v posojilnici: „Marijin otrok“ in „Kaznovani šaljivec“ s petjem, deklamacijam ter venčanjem Brezmadežne. Pridite, prijatelji Marijini in nedolžnih otrok!

Šoštanj. V nedeljo, dne 1. februarja, popoldne po večernicah, bo v dvorani hotela „Union“ ponavljanje zgodovinske igre s petjem „Junaska Blejke“ v štirih dejanjih in saloigra „Strahovi.“ Pridite zlasti tisti, ki zadnjič vsled prevelike tesnobe niste mogli noer!

Dobrna. Bralno društvo se v svojih novih prostorih dobro razvija. Priredilo je že več iger, ki so bile dobro obiskane. Na Svečnico popoldne bo zopet prireditve, na kar opozarjamo tudi sosednje kraje. Igra se: spevoigra „Kovačev študent“ in „Prisiljen stan je zanjčevan.“ To je zadnja prireditve pred Veliko nočjo, zato vsi na njo!